

faaet. Og det vil igen sige, at Roedyrkerne ved Nakskov, der i Aar have et Udbytte af 335 Dobbeltcentner, ville komme op paa en Indtægt af 920 Kr. pr. Hectar foruden Affaldet. Det vil betyde saadant noget som 470 Kr. pr. Td. Land. Jeg spørger de ærede Landmænd, der sidde i dette Ting, ovre fra Jylland, ikke alene dem fra Vestkysten, men ogsaa dem fra Østkysten, og alle andre Landmænd, der sidde her, om de tilnærmelsesvis komme op paa en saa kolossal Indtægt som 470 Kr. pr. Td. Land. Jeg kan vel uden at fornærme nogen sige, at det er en kolossal Avance, de lollandske Godsejere og store Bønder have ved Sukkertrusten, Sukkerbeskyttelsen og alle de Foranstaltninger, som ere truffene ved Brysseler-Konventionen.

Industriens Arbejdere have altsaa tjent en meget ringe Løn under Fabrikkerne, men hvordan gaar det de Arbejdere, der beskæftiges ovre paa Lolland? Oplysninger om disse Arbejders Løn og Vilkaar findes i Regeringens Forslag om udenlandske Arbejdere, der er forelagt oppe i Landstinget, Revisionen af den saakaldte Polaklov. I dette Forslag oplyses det, at der, saa vidt jeg husker i Øjeblikket, arbejder omtrent 8,600, i alt Fald ikke fuldt 9,000, udenlandske Arbejdere under Landbruget, altsaa polske Arbejdere, og af dem ere godt og vel 4,500 beskæftigede alene i Maribo Amt og omtrent 1,000 i Præstø Amt. Den Løn, disse Folk faa, oplyses i Bemærkningerne til dette Lovforslag, og den er for kraftige Mænd og Karle over 20 Aar paa Dagløn 1 Kr. 50 Ø., for Kvinder 1 Kr. 15 Ø., for kraftige Dreng, som kunne følge Heste, 1 Kr. 35 Ø. og for mindre Dreng 1 Kr. 15 Ø. Hertil kommer endvidere i Naturalier, Kartofler og skummet Mælk, der andrager 34 Kr. 90 Ø. for 31 Uger, det vil sige omtrent 1 Kr. om Ugen foruden 1 Kr. 15 Ø. om Dagen. Det er den Løn, som de Kvinder, der arbejde i Roerne, faa som Dagløn. Men der arbejdes ogsaa paa Akkord, og lægger man Dagløn og Akkord sammen, viser det sig ifølge denne Beregning, at den kontante Betaling for Kvinder er 1 Kr. 88 Ø. og for Mænd 2 Kr. 23 Ø. Der arbejdes fra Kl. 5 om Morgenen til Kl. 7 om Aftenen med 2 Timers Fritid, og disse

Mennesker maa altsaa arbejde i 12 regulære Arbejdstimer for en Løn som den nævnte. Jeg tror, at vi hurtig kunne blive paa det rene med, at det er en meget ringe Løn at byde disse Arbejdere, og de danske Arbejdere faa ikke meget bedre Løn. Statistisk Bureaus nylig udsendte Beretning om Tyende- og Daglejrløn i 1910 viser, at Tyendelønnen i Landbruget for Mænd er lavere paa Lolland-Falster end i fattige Amter som Ringkøbing og Ribe Amt. Den opgives for Lolland til 626 Kr. aarlig for Tjenestekarle, men saa er Kosten for hele Aaret regnet med, i Ringkøbing Amt er den 687 Kr. og 721 Kr. i Ribe Amt. Man vil altsaa se, at man i disse to magre Amter betaler sine Tjenestefolk bedre, end man gør paa Lolland. Det samme Forhold vil man finde, hvis man ser paa Lønnen for Tjenestepiger og paa Daglønnen for daglønnede Arbejdere, særlig daglønnede Arbejdere, der gaa paa egen Kost, og det er væsentligt dem, der ere beskæftigede hos Herremændene. De have en meget lavere Løn paa Lolland end hos de forholdsvis fattige Gaardmænd, der bo paa Jyllands magre Jord ovre paa Vestkysten.

Det er sørgeligt at tænke sig, at en Industri, der bringer saa store Rigdomme til Aktionærerne og saa stort Udbytte til Roedyrkerne, fortrinsvis til Godsejere og de store Bønder, lønner sine Arbejdere saa slet. Det viser sig da ogsaa, at denne Sukkerindustri og denne Roeavl ligefrem drive Landets egne Arbejdere i Landflygtighed. Tager man Statistisk Bureaus Beretning om Folketællingerne i 1911, 1906 og 1890, vil det ses, at Tilvæksten f. Eks. i Maribo Amt fra 1890 til 1911 var 6,6 pCt., men i Ribe Amt 22 pCt., i Ringkøbing Amt 29 pCt., i Viborg Amt 17 pCt. og i Aalborg Amt 27 pCt. I Præstø Amt var den endnu lavere end i Maribo Amt, nemlig 4,4 pCt. Altsaa, i de fede Egne, paa den frugtbareste Jord, hvor man dyrker Roer og anvender den polske Arbejdskraft, gaar Folketallet meget langsomt fremad. De danske Arbejdere finde ingen Beskæftigelse der. De maa gaa deres Vej til Amerika. Og hvis man vil tage de sidste 5 Aar, fra 1906 til 1911, vil det vise sig, at denne Udvikling stadig fortsættes. I Maribo Amt er der en Fremgang